

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KOZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2.50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Magyarország földmives népe.

II.

A népiskolának hatása az életre mai napság meglehetősen csekély, minek oka abban keresendő, hogy a mai közoktatási rendszer mellett a népiskola nincsen szerves kapcsolatban az élettel. A gyermek kezdi 6 éves korában az iskolát és jár 12 éves koráig, s mihelyt kivonta onnan a lábát, azonnal oda az iskola hatása. Olvasni nem olvas többet, legfőleg a kalendáriumot, az írásnak pedig csupán váltóalírások alkalmával veszi hasznát. Tulajdonképen az ugynevezett ismétlődő iskola volna arra hivatva, hogy továbbfejlessze azt, a mit a népiskola elvégzett, de a legtöbb községben csak névleg létezik az ismétlődő iskola. Szerintem a falusi iskolának nem kellene a 12 évvel beveződni, hanem a kik magasabb iskolába nem lépnek, azokra nézve a 16-ik év lenne az utolsó iskolai év. Ezt a négy utolsó évet főképp a gazdasági, vegytani, fizikai, természetrajzi, történelmi ismeretek gyarapítására s nyelv- és számtaniak ismétlésére kellene fordítani. Tekintettel arra, hogy az ilyen nagy gyerekeket gazdaságban, mezei munkában már használják, ezekre a 12 évekre az iskolai év novemberben kezdődne és április elején végződne. Ennek a négy évi oktatásnak a hatása — feltéve, hogy megfelelő jó tankönyvek állnának a nép rendelkezésére — mély nyomokat szántana a mi népünk tudásában, felfogásában.

De a nép művelődésének nem szabad megállani csupán ráerőszakoló intézkedéseknél, gondunk legyen arra is, hogy a nép kedvet kapjon az önművelődésre és ne hagyja abban, a mit az iskolában elkezdett. Épen ezért minden iskolával kapcsolatban népkönyvtárt kellene szervezni, honnan a nép olvasás végett ingyen kapja a gazdasági, kertészeti, történelmi stb. munkákat. Ne higgye senki, hogy a ponyvát így ki-szorítani ne lehetne, s a nép lelkét

Petőfi és Arany gondolatvilágával megtermékenyíteni nem sikerülne. A nemrég elhalt nagy pedagógus, Felméry beszélte, hogy egy falu népe között, hol ő nyaralni szokott, a Toldi népszerű kiadásának több példányát kiosztotta, hogy népünkre való hatását megfigyelje. Az eredmény az volt, hogy a következő nyáron több olyan parasztleányt talált, ki a Toldit könyv nélkül tudta, ki a mezőre is magával vitte s pihenés közben ezt olvasta. Az ottani lelkész mint tanu elbeszélte Felmérynek, hogy mikor fonóban először olvasták a Toldyt, a rokkapergés megállott s mély figyelem között teljes csendben folyt az olvasás, egészen addig, míg a költemény végéhez nem értek. Akar ez a mi népünk tanulni, hisz az alföldi legszegényebb parasztaban benne él a tudásvágy. S ha másképp nem jutnak a betűhöz, összeadják filléreiket és vele a kaszinóban kiloszára eladott régi ujságokat vásárolják meg, hogy olvashassanak. A vagyonos alföldi parasztnak pedig parasztkaszinókat alkotnak, még pedig egyetlen városba huszat, sőt többet is. Nem lehet hát a magyar népet azzal vádolni, hogy a művelődésre hiányzik a fogékonysága. A baj csak az, hogy ezt a hajlamát nem irányítják, hanem teljesen magára hagyják.

A népet azonban nem szabad magára hagyni a gyakorlati szakoktatásban sem, s ennek a szakoktatásnak ki kell terjeszkedni egy a gazdálkodás, mint a népi ipari oktatásnak most teljesen elhanyagolt mezejére. Ezért csak helyeseltjük Darányi eljárását, ki gazdasági és kertészeti póttanfolyamok rendezésével igyekszik helyreütni az eddigi mulasztásokat. De ez egymagára korántsem elég s ha a néptanítókat állandóan be nem vonjuk a szakoktatás vezetésébe, akkor meglehetősen meddő lesz minden igyekezet. Ez pedig csak úgy történhetik, ha nekik a gyakorlati képzést a gazdaság különböző ágaiból már a képezdében megadjuk, ha a pedagógiai tanfolyam bevégezése után egy évig gaz-

dasági tanfolyamot rendeznek számukra. Így akarja ezt Darányi s ha tervét keresztülvizsi, nagy lendületet ad vele hazai közgazdaságunknak. Képzelmünk csak el, hogy lelkes tanítók vezérlete alatt és példáján indul a mi népünk, kik őt az iskolában, az elméletben, az életben, a gazdálkodás okszerű gyakorlatában bevezetik; milyen más lesz akkor a magyar földművelés képe! De aztán jó uraim, ha a társadalomban minden üdvös és hasznos munka elvégzését a szegény néptanítók nyakába sózunk, ügyeljünk arra is, hogy valahogy úgy ne járjanak, mint az adomában a két cigány közül az egyik, ki szépen elnázta, míg társa megesszi a földesur által felkinált pecsenyét, megissza rá a bort s mikor aztán munkára, favágásra került a sor, odaszólt az éhes pajtásának: „csinálj hát már te is valamit!”

Különösen a gyümölcsészet és a szőlőtelepítés az a két gazdasági ág, mely okszerű vezetés mellett soha sem álmódott jólétet biztosítana a mi népünknek. A nagy magyar Alföld eláraszthatná nemes kajszival, meggyel, dinnyével az egész Európát; hazánk dombos, szőlőtermelő vidéke ugyanezt tehetné az őszi barackkal, mert nem kell azt hinni, hogy a magyar föld őszi barack termelésre háladatlanabb csak egy paraszt hajszállal is, mint Franciaország. Erdély Ponyik és Batul almája, nemes körtéje éppen úgy világhírnévre vergődhetnének, mint pl. az amerikaiak Baldwin, Jonathán és Hubbardstoni páratlan almája. Hazánk a felvidéke, az alföldje annyira alkalmas a gyümölcsenyésztésre, hogy ha kellőleg felkarolnák a gazdaságnak csak ezt az egyetlen költői és hasznos ágát, maholnap mi lennénk Európának igazi gyümölcsöskertje.

Tagadhatlan, hogy Darányi miniszter felismerte a gyümölcsenyésztés nagy nemzetgazdasági fontosságát s ez a fontosság még növekedett az által, hogy Amerikának óriási gyümölcstermelését egy parányi rovar, a kaliforniai paizs-

BARTA JENŐ fióküzlete Városháztér 5. szám. (Dunky fényképész ház.)

Az üzletből való kiköltözködés miatt az összes raktáron levő női divat-árak, vásznak, paplanok stb. stb. minden elfogadható árral eladatnak.

Jó mosó barchendek ... 12 krtól
Duplaszélű divatszövetek ... 18 „
1 vég finom vászon ... 3.60 „
1 finom paplan cachméből ... 3.— „

1 férfi ing ... 90 krtól
12 zsebkendő ... 80 „
6 szem. kávé toritók ... 1.20 „
Futó szőnyeg ... 14 „

1 ágy garnitúr, tiszta gyapju ... 4.50 krtól
1 finom téli kendő ... 1.80 „
Férfi alsó ing ... 60 „
Női alsó nadrág ... 65 „

és sok másféle czikk jutányos árral.

tetű, tíz év alatt teljesen tönkretette. E tekintetben tehát hazánknak leghatalmasabb vetélytársa esedett. Németország, Ausztria stb. pedig éghajlati kedvezőtlen viszonyai miatt nem versenyezhet velünk. Ha a gyümölcsenyésztést képesek lennének *általánosítani a nép között*, Magyarország közgazdasága sok tekintetben nagy lendületet nyerne, népe pedig megvagyonosodnék.

Amde a Darányi miniszter eljárása költséges volta mellett sem vezethet a kívánt eredményre. A földmívelésügyi minisztérium ugyanis állami költségen az ország különböző pontjain hatalmas faiskolákat létesített azokban szakszerű felügyelet alatt, a helyesen nevelt, éghajlati és talaji viszonyokhoz szakemberek által megválogatott jövedelmező fajokot millió számra tenyészteti. És még sem ér vele ezélt, mert ez óriási számból vajmi kevés oltvány jut a nép kezébe. A mi eladósodott népünknek nincsen pénze oltványokra; örül ha az adót végrehajtás előtt ki tudja fizetni. Az állam által előállított oltványok tehát a mivelts osztály kezébe jutnak. Ez is nagy haszon, mint pl. haszon a Saharára, hogy benne néhány oázis van; de ezek az oázisok még koránt sem szüntetik meg a Szaharának sivatag jellegét.

A gyümölcsenyésztést csakis a községi faiskolákkal szerves kapcsolatban lehet a nép között általánosítani, még pedig úgy, hogy ez a faiskola a tanító kezelése alatt álljon, a község költségén tartassék fenn, ez fizesse a kezelésért a tanítót is, *de ellenértékül ingyen kapja a nép az oltványokat*, azzal a kikötéssel, hogy azokat a faiskolakezelő utasításai szerint ülteti és gondozza tovább. Ma még nincsen a községi faiskolákról törvényünk, következésképpen minden tizedik községnek van faiskolája s minden századikot kezelik okszerűen. Egyes helyeken lelkes tanítók szorgal-

mazzák a faiskola megmunkálását s az eredmény többnyire az, hogy önmaguk ellen bősztik jegyző és bíró uramékat, ha elég vakmerők a faiskola megkapálására fogadott napszámot követelnek. Vagy pedig megteszik azt, hogy a község kapa-kasza kerülőit küldik közmunka czimén a faiskolai munkára, kik aztán kiverik, megsértegetik az oltványokat, hogy tanító uramnak többet ne támadhasson kedve őket ingyen munkába faiskolába rendeltetni. Nos, tisztelt tanító ur, ha nem akar a község hatalmasságaival ujjat huzni, vagy közmunkásokkal nem akarja oltásait tönkretétetni, hát akkor csak tessék öt órai nehéz szellemi munka után még egy pár órát a testi munkának is szentelni. Vegye csak kezébe a kapát, hisz ön minden tekintetben a nemzet napszámosa. Arra azonban ne tessék gondolni, hogy a fokozott testi és szellemi munkának a gyomorra is hatása lehet, de sőt tessék példát venni a kínai kuliktól, kik félmarék rizs mellett egy napig elmunkálnak. Mi lenne a világból, ha az emberek úgy ennének, ahogy dolgoznak?

A községi faiskolákat kell tehát mulhatatlanul törvénnyel életbe léptetni, mert e nélkül a nép körében a gyümölcsenyésztés gyökeret nem verhet. Törvény által kell szabályozni a gyümölcsre kártékony állatok irtását is, különben nem magunknak, de a hernyóknak és a pondróknak ültetjük a gyümölcsfákat. Hisz ma-holnap az elszaporodott almamoly és pókhálós hernyó az almatenyésztést teljesen lehetetlenné teszi hazánk legnagyobb részében.

A faiskoláról és kártékony hernyókról szóló törvényt három nap alatt bizvást meg lehetne alkotni, de nem érünk rá, egyéb a bajunk. Minket csak az érdekel, hogy Ugront hogyan feketítik be a zabbal, Apponyit azzal, hogy jezsuiták nevelték stb. Pártoskodás, marakodás,

zigány muzsika, bor és kártya kell a magyarnak; olyan apró-cseprőségek, mint a nép érdekeinek igaz felkarolása, a mivelts osztályt, sőt a tisztelt honatyákat is vajmi keveset érdeklí!

Állam és város.

Nagyon sokszor elpanaszoltuk már, hogy az állam a város minden életerejét fölszívta s most magára hagyatva nézi, mint vergődik nyakig sülyedve az adósságok ingoványában s mily kétségbeesetten küzd a megélhetés egyre és rohamosan növekedő nehézségeivel. Nincs ember, a ki föl ne ismerné a helyzet tarthatatlanságát s nincs erő és hatalom, a mely a terhek sulya alatt lerokadt városokat lábra állítaná. Halálos a betegség s a beteg gyógyítására hivatottak limonádéval akarják a nehéz kórságot megszüntetni. Ez teljes lehetlenség. Oly közömbösség, lelkiismeretlenség vagy tehetetlenség, a mely rövid idő alatt végelegyengüléshez juttatja a városokat. Nap-nap után egyebet se hallunk, mint panaszt és elégedetlenséget; ipar, kereskedelem a legnagyobb mértékben pang. A gyárakból, műhelyekből egyre-másra eresztgetik el a munkásokat, a butor- és épületasztalos, lakatos íróasztalra való szecessziós képkereteket iszkából, hogy *érdemesebb munka hiányában* mégis foglalkozzék valamivel s a kereskedő kiáll a bolt ajtajába s onnan nézi, hogy mint seprík az utcát. Ez nem élet.

A város hatóságának a keze mint ha meg volna kötve, tétlenül nézi a polgárság nyomoruságát s következetes romlását. Egy bajban szenved a muni- czipium az egyes polgárokkal. A mikor jó idők jártak, könnyelműen költekezett s a mikor kifogyott a kasszája, kölcsönöket vett igénybe és most hosszú időre,

TÁRCZA.

Avasi őszi lombok.

Csüit! hang se most, aludni vágyik
A nagy természet, szépen, csöndesen.
A kis virág keblén úgy fázik,
Eddig díszíté bájlon, ékesen.
Az Álom isten járja a mezőket,
Megszirógatja hű kedveltjeit,
Simitja lágyan a bükkös tetőket,
Lassan érintve szelid völgyeit.

Keblén sohaj kél, gyors repeső
Melytől reszketnek sárga levelek;
S könnyit ereszti: hull hűs eső.
— Az Álom isten így enyeleg.
Pihenni vágyom, — sugdosnak az ágak,
Virágtó szólal: alhatnám nagyon.
S halk, nesztelen teljesülnek a vágyak,
Elszenderülnék egy hűs hajnalon

A büszke arcz szépséges szép lesz,
Halványra válik és szoborszerű;
Szentségeire bágyadt fényt vesz
Az égi fénytől; és ez a derű.
Omló hő sugárt már nem kap fűrtire,
Kaczer lett napja, — vagy tán szivtelen?
Elfordult tőle; s kelet örömiré
Káprázó ékben ottan megjelen.

Igy mély homály körít oltárom.
Csodás hatalom, dicső mindenem.
Egy virágod keblemre zárom.
Te pedig aludj nagy szent, csöndesen.
— Sötétlő éjre nappal szokott jönni,
Mély álom után jó az ébredés.
Honfi keblekből ez mikor fog kitörni!?
— Vagy méltó hozzánk már a tespedés?
Pásztor Zoltán.

A nő eredetéről.

Közlő: *Vértesy Sándor.*

— A „Szabadság“ eredeti tárczája. —

A „Szabadság“ utóbbi számainak egyikében hasonló czim alatt hasonló tárgyú közleményt olvastam. A kérdés megfajlásának kissé drasztikus, hölgyeinket tán kevésbé kielégítő módja ösztönzött arra, hogy a gyengéd és poetikus női nem megnyugtatósára, ködbevesző eredetüknek egy másik, megilletőbb, poetikusabb felfogását közöljem a távol kelet mese- és mondavilágából.

Keleten a mily buja és szin pompás a természet, ép oly gazdag, virághimes a népek képzelőtehetsége, a nyelv és a költészet. Az orientális költészet körében az indus volt az, mely régidőktől fogva az európai tudós világ figyelmét és vonzalmát felkeltette,

lekötötte s leköti manapság is úgy ősereditésével, mint pompás gazdagságával.

Egy nemrég ismeretessé lett ősi indus mondában, melyet valamelyik angol tudós a hindosztán nyelvből fordított, a nő eredetere nézve megkapóan naiv.

Hindosztán — a hinduk földje. A név csak földrajzi s nem bir politikai és adminisztratív jelentőséggel. Jelenti Indiában vagy az egész előindiai félszigetet, vagy annak csak északi részét ellentétben a Dekhánnal. E nélfogva neve azon tartománynak, melyet északon a Himalája, délen a Vindhja-lánczok határolnak, nyugaton k. b. az Indusig, keleten a bengáli öbölígy nyulik.

Midőn Parabrahma, — hindu felfogás szerint a világegyetem alkotója — a nő teremtéséhez fogott, arra a fatalis tapasztalatra jutott, hogy a férfi megteremtésénél összes teremő anyagát felhasználta. Nagy volt a teremő megütközése. Gondterhes, mély tündődésbe merülve, tételődése eredményeképp a következő rezultátumra jutott. Vette a hold kedves kerekdedségét, a kigyó testének hullámszerű vonalait és hajlékonyságát, a repkény kecses simulékonyságát, a mezei fűszál gyenge reszketését, a fűz sudár, lenge alakját, a virágszirom bársony puhaságát, a pihe könnyűségét, a galamb

talán örökre, meg van terhelve úgy, hogy elég gondot okoz a háztartás egyensúlyának igazgatása. Már pedig nem elég az üdvösségre, ha a városi hatóság csak a saját háztartása egyensúlyának igazgatásával foglalkozik s a város polgárságának anyagi jólétével nem törődve, olyan formán gondolkodik, hogy ki-ki viselje a maga baját úgy, a mint tudja s minden polgárát a vak sorsra bizza. *A hatóság legfőbb feladatát azt képezi, hogy polgárainak erkölcsi és anyagi jólétét biztosítsa, minden néven nevezhető érdekeit képviselje és megvédelmezze.* Nem elég a költségvetést évről-évre összeállítani s a hiány fedezésére az adót kivetni, a bevételt, kiadást elszámolni; — az adófizető objektumok és médiumok *életképességét, anyagi erejét kell elősegíteni, fokozni*, hogy a város minden polgárának a megélhetés, pénzszerezés lehetővé váljék.

Ez a hatóság legfőbb feladata. Ebben rejlik a hatósági atyáskodás és gyámkodás üdvös volta; nem ám a helypénz, kövezetvám, utczaseprés, vízvezeték, házbérkrajczár s a mindentudó Isten a megmondhatója, miféle krajczár, korona és bankópénz beszédében. Kell ez is, mert végtére közművelődés, közteherviselés nélkül nem képzelhető közélet, közigazgatás; de ne ez legyen az egyedüli feladat; hanem a város adózó közönségének emelésével, jólétének előmozdításával — ez is. Amint azonban sajnos tapasztaljuk, a város polgárságának jóléte tisztán a sors kezére vagyon bízva; minthogy pedig a sors egy idő óta igen mostohán bánik az emberekkel: *a nyomorúság általános.* Minden költségest egyszerre leszerelték; még a tehetősebb, vagyonosabb emberek se lépik túl a legszükségesebb a nélkülözhetetlen kellekek határát. Aki nek van pár koronája, kuporgatja, szoritja, egy világért ki nem adja s a

nagy fényűzésből, könnyelmű költsézésből mintegy villámcsapásra beleestünk a zsugoriság sötét vermébe. A pénz javarészen le van kötve s ami még szabad, voltaképen még ez sem szabad, ez se kerül közforgalomba más-ként, mint nagy kamatra. Ha e helyzet meg nem változik, pár év múlva sorra bezárják azokat a műhelyeket és boltokat, amelyek mindennapi munkával, mindennapi keresettel tartották fenn magukat s az öngyilkosok száma sokszorosán fölülmulja a rendes, természetes halandóságot s a koldusok csapatokban járnak kéregetni. Az államnak és törvényhatóságoknak mihamarább közös megállapodásra kell jutniok, hogy mint háriítsák el az óriási és gyors léptekkel közeledő veszedelmet. Az ipart és kereskedelmet a városokban, ha mindjárt messze menő áldozatok árán is, lábra kell állítani; mert a városoknak az ipar és kereskedelem a fönntartó eleme.

Rossz gazda az, aki csak fejni és mindig csak fejni akarja tehenét s a megfelelő táplálékkal nem látja el; csupán egy kis alom-szalmát vet elé s azt kívánja, hogy mégis bőven adja a tejet. A mi városunk hatósága ilyen gazdálkodást nem tűzhet; jó szándékát, jó akaratát nem akarjuk kétségbe vonni, de be se érhetjük ezzel; hanem óhajtjuk és kívánjuk, hogy a legnagyobb erővel s minden tudásával hasson oda, hogy a város polgársága az országos anyagi krízist szerencsésen kiállhassa.

Az ipar és kereskedelem föllendítésére, a pénzforgalom előmozdítására a langymatag intézkedések helyett *radikális módszert kérünk*, a mely nem kísérletezésre való, hanem rendes használatba véve, biztosan célhoz juttat s kielégítő eredményre vezet.

És csak gyorsan lássanak a mentő munkálathoz; mert félő, hogy elkésnek vele.

szelid tekintetét, a napsugár kaczer pajkoságát, a tovauszó felleg harmatos könyűit, a szél állhatatlanságát, a nyul gyáva félnétségét, a tarka páva hiúságát, a ragyogó gyémánt keménységét, a csurgó méz édeségét, a vad tigris kegyetlenségét, a lobogó láng emésztő tűzét, a téli, fagyos hó dermedt hidegét, a papagáj csacskaágát, a gerle turbékolását, a macska hizelgését és hamisságát. Mindezt összekeverte a nagy Parabrahma s a keverékből megalkotta a férfi sorsát és élettársát, a nőt.

Miután a férfi — így folytatja tovább a dolgot a monda beszédes ajka — a nő társaságát egy álló hétig élvezte, teremtője elé járult s a következőleg szólt:

— Ó Teremtőm! Az a teremtmény, kit élettársammá rendeltél, megmérgezi életemet. Folyton csak cseveg, csacsog s a maga számára foglal le egészen, testemet, lelke-met, minden időmet csakis neki kell szentelnem. Sokat panaszkodik ok nélkül s majdnem folyton betegeskedik. Esedezem hozzád, szabadíts meg tőle, mert vele élni képtelen vagyok.

És az isten e panaszokra visszavette megvetett művét.

Alig telt el ismét egy hét, a férfi újra csak megjelent az alkotó trónusa előtt.

— Ó Uram, — szólt bűnbánólag, — mióta elvetted tőlem a nőt, árvának érzem magamat, sivár, unalmas, pusztának látom életemet. Csak most emlékszem vissza, hogy a nőnek nemcsak csacskaágra és panaszra nyílt meg ajka, de édes hangon énekelt is és beczézetett. Ha vissza nem adod ismét, én sem akarok tovább élni. Szólt és elhallgatott.

A kegyes és türelmes teremtő pedig szánalmat érzett az elszomorodott ember felett, s még egyszer visszaadta neki a nőt. De alig telt el csak három nap, a férfi ismét Parabrahma előtt állott panaszjaival.

— Uram, nem tudom, — panaszkodott mint van, de most már meg vagyok róla győződve, hogy a nő több bosszus, mint boldog és kedves órát szerez számomra. Utoljára könyörgöm, szabadíts meg tőle!

— Hálátlan teremtmény, — kiáltott fel fellobbant haraggal a teremtő — menj, magad lássad, mint boldogulsz vele! Nem választlak el benneteket egymástól soha, soha többé. Te azt hiszed és állítod, hogy nem vagy képes vele élni, én meg a jövőre azt akarom, hogy ne légy képes nélküle élni!

Igy volt, van és lesz ez mindörökre!

Tanítók hangversenye.

A „Miskolczi Tanítók Otthona“ f. hó 18-án tartotta meg tánczczal egybekötött hangversenyét a Koronán. Ez a fiatal, nem rég alakult egyesület rövid fennállása alatt már többször bebizonyította rendkívüli életre valótlóságát, mert a kebelén rendezett szakestélyein kívül a közönség művészeti kíváncsainak és igényeinek is a legmagasabb fokon a legszebb és legváltozatosabb műsorral tud megfelelni.

Mit mondjunk a most megtartott hangversenyükről? Az ott hallott műsor a legteljesebb mértékben kielégítette s valódi élvezetben részesítette a megjelenteket. Ily kiváló, ily nemes szellemi élvezetben ritkán volt alkalma gyönyörködni városunk lakosainak. Hiszen ha már *Jászai* említjük is, evvel is ki van tüntetve az est művészeti nagysága.

A dalár-egylet kiváló praecizitással adta elő Gaal Epilogját. Majd tapsvihar között *Jászai* Mari lépett fel s az ő utélérhetlen művészetével előadta az „Ezer tavaszt“ s rögtön utána „Három a daru“ című költeményeket. Az előbbi a maga komoly, magas szárnyalású menetével, az utóbbi könnyed, humoros tartalmával előadva oly művésznőtől, mint *Jászai*, nagy hatást keltett a hallgatóságban. Midőn szavaltát bevégezte, szünni nem akaró taps és éljen volt az elismerés.

Jászai után *Knoblauch* Margit k. a., *Éder* Gyula és *Szombati* János urak mutatták be szép művészi, összevágó előadásban kiváló zenei képzettségüket. Hogy mily művészi tökélyvel játszottak, mutatta *Jászai* következő megjegyzése: „Valóban gyönyörű játék, alig hallottam még ily magas foku, művészi előadást.“

E szép trió után ismét *Jászai* Mari lépett fel s „Ágotha“, majd a „Simon Judith“ cz. költemény elszavalásával ragadta bámulatra, csodálkozásra és lelkesedésre a közönséget. Különösen az utóbbi darabban érvényesítette az ő kiváló tehetségét s előadásának művészi tökéletességével és közvetlenségével magával ragadta lelkünket.

Programmon kívül *Knoblauch* Margit k. a. és *Éder* ur játszottak a közönség kérése folytán szebbnél szebb magyar dalokat. Mily kiváló tiszta, finom játékot hallottunk *Éder* urtól s mily szabatos, mily hozzá illő volt *Knoblauch* k. a. zongorakiséréte! Nagyon is megérdemelték azt a sok tapsot, zajos ovációt, miben művészi játékukért a hallgatóság részesítette.

Végül a Dalár-egylet adta elő „Népdal-egyveleg“-jét a tőle megszokott tökéletességgel s ezzel ezen felejthetetlen estély művészi része befejeződött, hogy rövid pihenő után megkezdődjék a táncz, mely a reggeli órákig tartott.

Az estélynek *erkölcsi* sikere kiváló volt. Anyagi tekintetből — sajnos — ezt mondani nem lehet; a közönség roppant gyér számban jelent meg, holott, ha a tanítók nem is, de *Jászai* minden esetre nagyobb érdeklődést érdemelt volna. Vagy tán a helyárak voltak magasak? Erre, valamint az előbbire nagyon jellemző *Jászai*nak az estélyen tett következő nyilatkozata: „Igazán csunya dolog, hogy Miskolcz város közönsége annyira sem tudja megbecsülni gyermekeinek öret, hogy pár korona áldozatot sem tud hozni“. Nekem sincs ehhez több monda i valóm.

Városi és megyei ügyek.

Városi közgyűlés. Miskolcz város képviselő testülete f. hó 28-án d. u. 8 órakor rendes közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai: 1. Intézkedés a legtöbb adót fizetők névjegyzékének összeállítására iránt; 2. A kórháztelek eladási ügye; 3. A nyék—csáthi vasut segélyezési ügye; 4. Szabályrendelet a közsegélyezés iránt; 5. Tanács előterjesztése a m. kir. államvasutak üzletvezetőségi tisztviselők pótdóójának törlése tárgyában; 6. A gyalogsági gyakorlóteréből 3356 négyszögöl területnek a katonai kincstár részére való kiadásának bejelentése; 7. Polgármester előterjesztése a szövőgyár létesítése érdekében a további tárgyalások megkezdése iránt.

— **A népfőlkélok ellenőrzési szemléjére vonatkozólag Lukács Béla városi főkapitány a következő felhívást bocsátotta ki:** Az 1893. évi 37-ik t.-cz. alapján felhívom a Miskolcz városban és határában tartózkodó közös hadsereg-, haditengerészeti-, honvédség- és csendőrségnél kiszolgált népfelkelőket, a katonai kiképzésben nem részesült és tenni csapatokból felülvizsgálaton elbocsátottak közül pedig azokat, kik népfelkelési rózsainú ajánlati lappal elvannak látva, hogy népfelkelő könyveikkel és ajánlati lapjaikkal s ha ez nem volna, katonai elbocsátási igazolványaikkal **ellenőrzési szemlén** az Urak-utcáján levő honvéd laktanyában folyó hó 29., 30. és 31-ik napján reggel pont 8 órakor a következő sorrendben tartoznak megjelenni: A miskolczi illetőségűek, kik ezen város javára voltak sorozva, október 29-ik napján. A Miskolczon lakó idegen illetőségű, vasgyári alkalmazott népfelkelők október hó 30-ik napján. A többi itt tartózkodó idegen népfelkelők október 31-ik napján. Azok, kik betegség, vagy rendkívüli körülmények miatt a szemlén nem jelenhetnének meg, a város katonai ügyosztályában ingyen kapható jelentkezési lappal, népfelkelő-könyveiknek és ajánlati lapjaikkal csatolása mellett írásban előbb jelentkezzenek. Végül megjegyeztetik, hogy azok, kik a szemlétől igazolatlanul maradnak el, 200 koronáig terjedő pénzbírsággal, vagy 10 napig terjedő elzárással büntetettnek.

— **A közhadsereg ellenőrzési szemléje.** Miskolcz város rendőrkapitányi hivatala a következő hirdetményt bocsátotta ki: A közhadsereg ellenőrzési szemléje folyó 1900. évi november 6. 7. és 8-ik napján Miskolczon a városházán a következő sorrendben fog megtartatni. 1. November hó 6-án a Miskolcz városi illetőségűek. 2. November hó 7-én a vasutnál és gyárakban tartózkodó idegenek. 3. November hó 8-án a város területén és határában tartózkodó idegen illetőségű, szabadságos és tartalékos katonák és póttartalékosok felett. Felhivatnak ugyanezért Miskolcz város területén és határában tartózkodó összes szabadságos és tartalékos közhadseregbeli katonák, hogy a fenteb jelzett határidőben reggel pont 8 órakor igazolványukkal ellátva, a városház udvarán megjelenni köteleességüknek ismerjék. Mindazok, kik a szemle megkezdése után jelentkeznek utószemlére lesznek utasítva. A szemlén való megjelenés alól fel vannak mentve: a) kik ez évben tényleges szolgálatban állottak; b) kik ez évben fegyvergyakorlatot teljesítettek; c) papjelöltek és papnövéndékek; d) a folyó évben besorozott újczok és póttartalékosok. Mindazok, kik a főellenőrzési szemlén meg nem jelennek, utószemlére lesznek kötelezve, az ettől indokolatlanul elmaradtak a fenálló katonai törvények szerint fognak büntetettnek. Az utószemle folyó évi november hó 21-én és 24-én Kassán a 34-ik hadkiegészítő parancsnokságnál fog megtartatni.

Kelt Miskolczon, 1900. évi október hó 2-án.

Lukács, v. r.-kapitány.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Dr. *Tarnay Gyula* alispán, ki vármegyei ügyek elintézése végett több napon át Budapesten időzött, székhelyére visszaérkezett.

— **Lemondás.** Gróf *Haller József* dr. vármegyei tb. aljegyző ezen állásáról leköszönt, miután Háromszék megye II-od aljegyzőjévé választatott.

— **Kinevezés.** A magyar kir. igazságügyi miniszter *Olexy Lajos* rózsahégyi kir. járásbírói díjnyelvet a miskolczi kir. törvényszékhez irnokká nevezték ki.

— **Adomány.** Dr. *Katona József* vármegyei tiszti főorvos a miskolczi önkéntes tűzoltóegylet mentő osztályának egy súlyos beteg tapintatos s lelkiismeretes szállításáért elismerés és jutalomképen 10 koronát adományozott, mely adományért ez uton fejezi ki hálás köszönetét az önkéntes tűzoltóegylet parancsnoksága.

— **Áthelyezés.** *Kiss István* miskolczi kir. járásbírói irnok a beregszászi kir. törvényszékhez helyeztetett át.

— **Halálozás.** A veszettség fájó érzetével értesültünk, hogy *Szánthó Albert*, városunk derék és jó polgára, kulturális intézményeink bőkezű támogatója f. hó 17-én, életének 79-ik évében jobblétre szenderült. A megboldogult ifju éveit és férfi korát Békésvármegyében élte le, a hol hites ügyvéd és szolgabíró volt. Résztvett a 40-es évek hazafias mozgalmában, az 1847-iki pozsonyi országgyűlésen mint jurátus működött. Az elnyomatás korszakában földbirtokára vonult, a hol valóságos mintagazda volt. Első nejeének elhalálása után özv. Déryné szül. *Barkassy Terézia* urnőt feleségül vevén, városunkba jött lakni, a hol a mindig magyar ruhában járó öreg urat általános tisztelet és szeretet környezte. A temetési szertartás városunk intelligens közönségének nagy részvéte mellett tegnap délelőtt 10 órakor ment végbe. A koszorúkkal borított ravatal fölött *Tóth Dániel* esperes mondott megható imát, ezután a koporsót a polgári dalosegylet gyászhangjai mellett a gömöri pályaudvarra vitték, innen pedig tegnap délután Békésre szállították, a hol is ma délelőtt helyezik a családi sírboltban örök nyugalomra. Nyugodjék békében!

— **Lelkészi kinevezés.** Dr. *Samassa József* egri érsek *Baranyai József* t.-tarjáni és *Fejér Ignác* szendrői róm. kath. káplánokat lelkeskékké nevezte ki.

— **Uj tiszti orvos.** *Pogay Lajos* dr., Mező-Kövesd városi orvos a tiszti orvosi vizsgát f. hó 12-én jeles sikerrel letette.

— **Gyűlés.** A borsodi orvos-szövetség dr. *Katona József* elnöklete alatt f. é. okt. hó 27-én d. u. 6 órakor a „Seper“ szálló kistornében közgyűlést tart. A tárgysorozatot az orvosi díjszabás és folyó ügyek képezik.

— **Rémes öngyilkosság** történt csütörtökön este városunkban. *Szabó István* 28 éves jóra való timár mester vált meg ifju életétől, mely már rég óta teher volt neki. A fiatal s becsületes mesterembert hosszú időn át súlyos és gyógyíthatatlan betegség emésztette, amit fokozott kifejlődött idegessége, s a mely azután egy önfelédtt pillanatban kezébe adta a gyilkot. Este fél 6 után bement a műhelybe, elővett egy hosszú pengéjű kést s azzal előbb *elmetszette balkarján az ütereket, majd a nyakát vágta el s végül a szívébe döfte a gyilkos szerszámot.* Végzetes tette után azonnal kiszenvedett. A szerencsétlen véget ért fiatal ember iránt általános részvét nyilvánul.

— **Halálozás.** *Kardos Gyula*, a m. á. v. miskolczi üzletvezetőségének fiatal és buzgó hivatalnok, az élet legszebb szakában, 26 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése tegnapelőtt ment végbe nagy részvét mellett.

— **A miskolczi kölcsönös önszegélyző** hitelszövetkezet csütörtökön d. u. 4 órakor tartotta V-ik évi rendes közgyűlését *Hidvéghy Benő* kir. tanfelügyelő elnöklete alatt. Elnök konstatalja a közgyűlés határozatképességét és felolvasni kéri az évi jelentést, melyből kitűnik, hogy a szövetkezet 1899—900. évi tiszta nyeresége 56911 kor. 72 fl., mit a közgyűlés tudomásul vett. Falkenstein Soma kifogásolja azon összeg nagyságát, melyet az igazgatósági tagok részére az alapszabályok meghatároznak. Kéri az alapszabály módosítását. Elnök és dr. *Ferbstein József* felszólalása után az indítványt nem fogadják el. Dr. *Rác József* köszönetet mond az igazgatósági tagok lelkiismeretes és eredményes működéséért. Ezután a felszámolási bizottság jelentése olvastatott fel, a mely szerint minden törzsrészesvényre 40 kor. 90 fillér nyereség esik. Dr. *Vajda Adolf* indítványára a közgyűlés úgy az igazgatóságnak, felügyelő bizottságnak, mint a felszámolási bizottságnak a felmentvény megadatott. A VI-ik évtársulat megalakulása után elnök jelenti, hogy a kifizetés sorszáma szerint történik, hogy a felszámolás zavar nélkül menjen végbe. Ezután következett a választás. Szavazatszedők voltak: Dr. *Ferbstein József*, *Szelényi Lajos* és *Falkenstein Soma*. A választás eredménye ez: Igazgatósági tagok lettek: *Balázs Miksa*, *Baruch Gyula*, dr. *Schwarz József*, *Ujhelyi Miklós*. Póttagok: *Berecz József*, *Krón Ignác*. Felügyelő bizottsági tagok: *Kornyiczky Lajos*, dr. *Patzauer Adolf*, *Zsivkovics Antal*, *Roller István*, *Steinfeld László*. Felszámolási bizottsági tagok: *Mayer József*, *Klein Sámuel*, *Klein Lajos*, dr. *Vajda Adolf*, *Engel Ignác*. Fegyelmi bizottság tagjai: *Klein Sámuel*, *Wächter Adolf*, dr. *Rác József*, *Withen Károly*. Ezután a közgyűlés az elnök életésével véget ért.

— **Négy gyilkosság.** Rövid négy nap leforgása alatt négy gyilkosság történt vármegyénk és városunk területén. Valóban megdöbbentő, hogy mily erkölcsi romlás pusztit s mennyi azoknak az emberi formából kivetkőzött fenevadaknak a száma, a kik nemtelen bosszúérzetből, vad és féktelen gyűlöletből gyilkot ragadnak, hogy ártatlan emberek, becsületes polgárok életét vérfürdőbe fojtsák. Mintha az uj század ötletes bomlottságba esett volna, egyre dobálja véres labdáit a világ szinpadára, hogy rettegésbe és félelembe ejtsék a civilizált népet. — Kedden éjjel rémes gyilkosság történt a Miskolcz és Zsolcza közötti országúton, a hol eddig ismeretlen gazemberek egy öreg, kiterjedt családdal bíró, becsületes és jóra való munkást, *Képes János* 65 éves miskolczi lakost hazatérő útjában orozva megtámadták s a teljesen védtelen embert égbekiáltó vad kegyetlenséggel megfosztották munkás életétől. A gaz gyilkosok — a kik bizonyára haragosai és ellenségei voltak az agg munkás embernek — áldozatuk fejét élesre fent fejszékkel addig vagdosták, míg a koponya darabokban nem fetrengett a véráztatta földön. Mikor vérengzésüket véghez vitték, a gyilkosok elmenekültek, elébb azonban áldozatukat az árok mellé dobták. Ott találták meg a meggyilkolt embert reggel a járókelő emberek, kik azután a rémes gyilkosságról azonnal értesítették a miskolczi rendőrséget, melynek részéről a helyszínén csakhamar megjelent *Horváth Károly* alkaptány, ki azután a hullát a kórházba szállíttatta, a gyilkosok kilétének kinyomozása és kézrekerítése iránt a szükséges intézkedéseket megtette. A hullát dr. *Sassy János* kir. törvényszéki orvos és dr. *Dobos József* kir. fogházorvos törvényszéki

leg felbonczolták és konstataáltak, hogy a halál okát baltacsapások által beállott agyrongcsolás idézte elő. A rendőrség és csendőrség nagy erélyvel keresi a gyilkosokat s valószínűleg ma már kézre is keríti őket. — A második rémes gyilkosság Gesztely határában történt, ahol Weisz Mór kereskedőt gyilkolta meg bestiális kegyetlenséggel két parasztember, amiért Weisz Mór megtagadta nekik a 75 fillér tartozásának kifizetését. Ezért a parasztok véres bosszút forraltak ellene s gyilkos tervüket tegnapelőtt végre is hajtották. A határban találkozva Weisz Mórral, újból követelték járandóságukat s miután kérésüket nem teljesítette, a náluk lévő furkós-bottal addig ütötték-verték a szegény embert, mig nem kiadta lelkét. A gyilkosokat elfogták. — **Bartók** József sajtó-vámosi földbirtokos szerdán, a késő esti órákban a mezőről hazatérve, az országuton találkozott régi haragosával **Koos** Jánossal, ki hat társával jött éppen Sajtó-Vámosról. A mint **Koos** János megpillantotta **Bartók** Józsefet, felébredt nemtelen és gonosz lelkében az aljas bosszú érzete s oda szólt társainak: „Ezt az embert saját vérébe kell fulasztani! Rajta fiuk; — vágjunk rajta eret!” Erre a biztató felhívásra a nekivadult fenevadak rárontottak a védtelen birtokosra s az épen náluk lévő husángokkal ütni-vernii kezdték. A hatalmas termetű és robusztus erejű földbirtokos eleinte felvette a harcot támadóival szemben, de azután ereje aláhanyatlott s a súlyos sérülések következtében a földre esett. A mezei munkások másnap reggel találták meg vérébe fagyva. A gyilkosokat a csendőrség kézrekerítette. — Felső-Hármorban pedig **Nics** Ferencz fiatal paraszt legény lett a gyilkos kéz sajnálatra méltó áldozatává. **Nics** Ferencz és **Csasnu** Pál paraszt legények — korcsmai verekedésből kifolyólag régóta ellenséges viszonyban állottak; különösen **Csasnu** Pál volt az, a ki véres bosszút forralt pajtása ellen s elhatározta, hogy alkalomadtán el teszi láb alól, keresztül szurja szívét. Gonosz elhatározása mindinkább megérelődött benne s kedden reggel a mezőre igyekvő **Nics** Ferenczet megtalálta s e szavakkal: „Dögölj meg te kutya” — szívébe mártott egy disznó-ölő kést. A gyilkos penge nyomban kioltotta az ifju életet. A gaz és elvetemült gyilkos önként jelentkezett a csendőrségnél, mely azonnal elfogta.

— **Közgyűlés.** A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj-egyletének miskolczi fiókja október 28-án délután 3 órakor tartja V. évi rendes közgyűlését a „Budapest“-szállóban. Az egyletnek 12277 tagja van, vagyona 325.923 kor. 81 fillér. Három osztályból álló heti rokkant-segélye 10 évi tagság után 8.40, 9.80 és 11.90 korona, míg 25 év után 10.20, 11.90 és 14.45 korona, 40 év után 12.—, 14.— és 17.— korona. Tagsági díj 20, 24, illetve 30 fillér hetenként. Beiratási díj 1 korona.

— **Szivarozók védelmére.** Nagyon észszerű és egészségügyi szempontból fontos rendeletet bocsátott ki a pénzügyminiszter. Elrendelte ugyanis, hogy a dohányárusok a vásárlóknak sajátkezűleg adják át a kívánt szivart vagy cigarettát és ne engedjék meg nekik, hogy ők válogassanak a szivarok közt. Azonkívül felhatalmazza a dohányárusokat, hogy oly egyéneknek, kiknek külsején is nyoma látszik valamelyes betegségnek, a szivar kiválasztását egyenesen és határozottan megtiltsák.

— **Árverezési hirdetés.** Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó kézbesíthetetlen és fölös árú nyilvános elárverezése a Miskolcz gömöri pályaudvar állomásunkon lévő teheráru raktárban, 1900 évi október hó 29-én délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely árverezésre a t. cz. közönség ezennel meghívatik. *Az igazgatóság.*

— **Elhalasztott vásár.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy Gesztely községben az október hó 23-ra eső országos vásár ez évben kivételesen okt. hó 30-án tartassék meg.

— **A feltékeny legény.** A mult vasárnap nagyban muzsikáltattak Nagy-Csécs derék legényei maguknak a Salamon korcsmajában. Mikor javába jártak a csárdást. **Kis** Julcsa parasztleány is bevetődött közéjük, s azonnal elkapta őt egy szemre való legény. Hátul a kármentő mellett ült nagy borozás közepette a lány szeretője, ki látva kedvesét **Juhász** Palival vigan mulatni, vérbeborult szemekkel a legényre nézve kiáltá: „Lassabban egy kicsit azzal a **Julcsával**, **Pali!**”

— Ne beszélj most nekem te, válaszolt a legény, mert szájon törüllek.

— Azt szeretném én látni.

— Gyere hát no, szólt újra a szilaj vérű legény, mérközünk meg.

De **Fekete** Pesta, mert így hívták a legényt, nem ment birokra, hanem a szeretőjét a korcsmajtón kitolva, annyit mondott, hogy: „**Julcsa**, jó lesz hazamenni!” **Julcsa** szót is fogadott, s nehéz szívvel hagyta ott a vígadózó népséget.

A leány távozása miatt annyira bosszút forralt a dühös legény, hogy **Fekete** Pestát bunkós botjával oly erővel ütötte fejbe, hogy az menten összeesett. S tovább is akarta ütlegelni, de a leányok sikoltozására jöttek az emberek, s lefegyverezték a garázda legényt. **Fekete** Pált pedig oltalmukba véve, ápolás alá vették. Így lett elrontva két fiatalnak a mulatsága egy kis feltékenység miatt.

— **Panasz a favágók ellen.** Most hogy a hidegebb idő beállt s egyes helyeken hozzá fogtak a fűtéshez is, ismét napirendre került a miskolczi favágók elleni panasz. Ezek az emberek ugyanis már azt sem tudják, hogyan zsarolják a publikumot. Egy-egy szekér fa felvágásáért annyit kérnek, a mennyit sokszor maga a fa sem ér meg. Nem ártana, ha a mi rendőrségünk őket is megrendszabályozná egy kissé. Mert ha a bérkocsipar tarifához van köteve, ugyanilyet lehetne a mi zsaroló favágóink részére is dolgoztatni.

x **Csak 4 koronáért 200,000 korona** nyerhető. Különösen kedvező nyeresési esélyeket nyújtanak az ő Felsőége által engedélyezett *új állam-sorsjáték sorsjegyei*, minthogy 18,122 sorsjegy 418,640 korona készpénzben kerül egy-szerre sorsolásra és a főnyeremény 200,000 korona. Állami felügyelet és kezesség. Mint-hogy e 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfogynak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a *Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál* (Budapest, Gizzella-tér, Haas-palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beüldessenek. — A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti áron és megjegyezzük, hogy ez egyuttal az *ország legnagyobb osztálysorsjegy-elárúsító* helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyújtja.

x **Legtisztább friss csukamájolaj**, egy eredeti üveg fehér **60 kr.**, sárga **50 kr.** **Tea rum, cognac, likőr, borovicska, szilvórium, spiritus, likőr- és rumesszencia** legjobb minőségben **Szabó Béla** gyógyszer- és illatszert-üzletében **Miskolczon**.

x **A legízletesebb asztali víz**, a „**Kristály**” Szent-Lukácsfürdői hegyiforrás, mely mint egészséges ásványvíz, több száz orvos által ajánlva van.

Színház, művészet.

** **Színház.** Kedden „*Sulamith*” opera került újból színpadra, még pedig a czimszerepben **Ragányi** Izával, ki ez estén ismét fényesen bebizonyította, hogy bárminő nehéz feladat vár rá, azt sikeresen oldja meg. Szépen, megkapó érzéssel és behizelgő hangon énekelte szebbnél-szebb énekszámait és nagy hatással, erőteljes drámai hévvel játszott. Kapott is sok tapsot. A többi szerepek a régi kezekbe voltak letéve.

Szerdán „*A férj vadászni jár*” Feydeau híres francia író vigjátékát adták elő színészeink. A nem épen premiernek megfelelő kevés számú közönségnek, mely a színházban megjelent, a legélvezetesebb esték egyikének volt része. A színházban oly általános derűtség, jókedv uralkodott az egész előadás folyama alatt, hogy csak úgy harsogott a jobbnál jobb izű kaczagások és nevetések skálájától a nézőtér. De nem is csoda, mert a hatásosabbnál hatásosabb jelenetek, — az ötletesebbnél-ötletesebb s a szellemtől csak úgy sziporkázó mondások egész légiója oly ügyesen s a közönséget minden egyes alkalommal szinte meglepve kerülnek a néző elé, hogy minden but, bánatot feledve, önkénytelenül adta át magát a jókedvnek. A francia vigjátékok minden finom pikantériája, ötletessége, szellemessége, az egyes alakoknak váratlan megjelenése, a jeleneteknek egy gordiusi csomóba való összebonyolódása és végül a szövevényes hálóból a gyors kibontakozás frappans megoldása, mind benne van a darabban.

A darab meséje a következő: **Douchotel** (**Csiky**) azon ürügy alatt, hogy vadászni megy **Cassagne** (**Ferencki**) barátjához, ennek feleségével, ki valóban van férjétől, találkozik a lakásán. **Mauricet** orvos (**Ernyei**), ki szerelmes **Douchotel**nébe (**Szarvassy**), azt a gyanút ébreszti fel benne, hogy ferje csak ürügyül használja fel a vadászatot, hogy távol lehessen s ez alatt bizonyosan valami szép asszony karjai között elmélkedik mindenről, csak éppen a vadászatról nem. — Ezen **Mauricet** által felébresztett gyanuját megerősíti, sőt kétségtelenné teszi a váratlanul megjelenő **Cassagne**, ki őszintén bevallja, hogy színét sem látta **Douchotel**-nek már évek óta, — ergó, sem vele, sem hozzá nem járhatott vadászatra. **Douchotel**né meg akarja bosszulni férje hűtlenségét, **Mauricet** lakására megy, hol két héttel azelőtt még **Gontran**-nak (**Mészáros**), **Douchotel** unokaöccsének kedvese lakott. **Mauricet** azon reményben vezeti be szobájába a bosszura vágyó asszonyt, hogy vele fogja férje hűtlenségét megbosszulni, — talán teljesülne is reménye, ha **Mauricet** ház mesternépe tele nem beszélné a fejét **Douchotel**nének, hogy a férje ártatlan. **Mauricet** csodálkozva hallja, hogy az előbb még mindenre kész asszony távozni akar, de nem engedi, — mire az bosszusan távozik — ekkor benyit **Douchotel**, ki véletlenül az ugyanazon házban lakó **Passagne**-né asszonynál van vadászaton, ki ideggörcsöket kapott hirtelen s mivel a ház mesterné azt mondja, hogy „szemközt lakik egy orvos”, hát eljött megkérni, vegye hamar kezelés alá. **Mauricet** halálra remült arccal megígéri, hogy azonnal megy, — ebben a pillanatban **Douchotel**-né elkezd dörömbölni, kiabálni a szomszéd-szobában, kit **Mauricet** bezárt hirtelen, mikor a férj megjelent. Hangos nevetéssel, melyben **Douchotel** is segédkezik, szerencsésen megmenekül attól a félelmetől, hogy **Douchotel** felismeri a felesége hangját. Végre **Douchotel** tá ozik, most **Mauricet** kinyitja az ajtót és elfut, hogy segítsen ideggörcsökből szenvedő **Cassagne**-nek, — **Douchotel** pedig újra visszatér **Mauricet**-hez épen abban a pillanatban, midőn a felesége távozni készül. Ez, hogy férje rá ne ismerjen, hirtelen lepedőt ránt a fejére és néma jelekkel felel **Douchotel** kérdéseire, hogy **Mauricet** elment. Ez távozik s az ajtó-

ban találkozik a műtétről visszatérő Mauricet-vel, ki rémülten látja, hogy férj és feleség együtt vannak. De csakhamar visszatér nyugalma, mert Douchotel minden szó nélkül távozik.

Douchotelné mindenáron távozni akar, de Mauricet nem engedi, mert férjével találkozhatik a folyosón, tehát legjobb lesz, ha a szomszéd szobába megy és szépen lefekszik, megvárva a reggelt, mikor feltűnés nélkül távozhatik. Ő pedig szintén lefekszik a szinpadon lévő hálófülkében — egymásnak jó éjt kívánva, eltávoznak. — Néma csend, sötétség, csak Mauricet hortyogása hallatszik. — Ekkor megjelenik Gontran, ki nem tudja, hogy kedvese mióta nem látta, lakást változtatott — megcsókolja az alvó Mauricet, ki ijedtében nagy lármát csap. — Gontrannak sikerül azonban egy titkos kamarába menekülni s mire Douchotelné megjelenik, kezében égő gyertyával — senki — semmi... Távozni készülnek, mire a rendőrbiztos, kit Cassagnac bizott meg, hogy feleségéhez menjen, hogy a házasségtörésen rajtakapja. Mauricet ajtót nyit s hosszas czivódás után kiszül, hogy Cassagnét keresi. — „A tulsó oldalon” mondja Mauricet s kitzskolja a rendőrbiztos. Ismét néma csend egy pillanatra, egyszerre csak Douchotel ugrik be az ablakon, ki a rendőrök elől menekül hiányos toiletben s Mauricet nadrágját hirtelen felkapja s elmenekül. A zajra elősiető Mauricet pedig elfogják a rendőrök. Gontran kilép a rejték szobából, gyufával kezében s felismeri a szintén zajra elősiető nénikéjét.

A harmadik felvonásban hazatér Douchotel a vadászatról, egy kosár vadnak hitet zsakmányval, mit a vadkereskedésben vásárolt. — Felesége kibontja a kosarat és egész halma-z hurka, kolbász, sonka kerül elő, Douchotel rémületére, hiába kérleli az asszonyt, hogy ne haragudjon, ő ártatlan, az kérlelhetetlen marad. Douchotel hosszas faggatás után végre bevallja, hogy Cassagne asszony-nál volt és megígéri, hogy soha nem megy

többé sem vadászatra, sem Cassagne asszonyhoz — csak bocsásson meg neki. „Soha”, felel az asszony — a belépő Gontran azonban, ki fülébe sugja, hogy „azon hölgy nevében, kivel az éjtel találkozott” bocsásson meg bácsikájának — csakugyan kibékülésre bírja.

Az előadás valóban gördülékeny és minden ízében tökéletes volt. A szereplők patogó jó kedvvel játszottak, sikamlós és tul pikáns részleteket diskretil, hivatásos és komoly színészekhez illő finomsággal és esprít-vel s minden feltűnés kerülésével interpretáltak. Ezért volt meg a teljes siker, a melytől — megvalljuk őszintén — féltettük ugy az előadást, mint magát a darabot. Mi részünkről nem kárhoztatjuk a direktort ennek a pompás vigjátéknak az előadásért. Hogy pikanteriákban bőviben van darab, az természetes. Francia és hozzá jeles író terméke ez s így a pikantéria — a mely nagyon szellemesen és ötletesen van benne feltárlva — elmaradhatatlan kelléket képez a cselekményben. Nincs benne oly szembe-tűnő, szeméremstörtő dolog, a melyért nem lehetne, továbbra is előadni. Elvégre is a színház nem kolostor.

A szereplők kivétel nélkül megérdemlik dicséretünket ügyes, mindvégig diskretil és gyors tempójú játékukért. Szarvassy Ilona, Csiky László, Mészáros Lajos, Ferenczy Károly, Tharasovics Margit az egész estén át a legjobb alakítást produkáltak.

Csütörtökön a „Troubadour” opera adatott épen oly jó előadásban, mint az előbbi volt. Csupán Hunffy Imre művészi énekében nem lehetett részünk, mert jeles tenoristánk hirtelen berekedt s énekparthiejának leg-szebb részleteit kihagyta s csak egyszerűen elmondta. A női kar nagyon figyelmetlen volt s nem egyszer veszélyeztette szonyu-n fűlsértő éneklésével az előadás helyes menetét. Ideje, hogy a karhölgyek a szinpadon erősebb fegyelemben részesíttessenek.

A közönség köréből.

„Petőfi” utca.

A volt Felső Gordon-utca polgárait szerfelett megörvendeztette Miskolcz város tanácsának azon bölcs intézkedése, hogy szerény kis utcájokat „Petőfi” elnevezéssel tisztelte meg. Bizony ideje is volt már, hogy a nemes tanács védő szárnya alá vegye. — De mig egyrészt örülnek, méltatlankodnak azon, hogy e magas megtiszteltetéssel nem párosult semmi néven nevezendő javítása a rossz helyzetnek. Ugyanis szegény Petőfi utca a jelenben is a Felső gordoni sártengerben maradt, mert mig elhordatták róla a megszokott feneketlen sarat, addig a Szinvából ujabban tele töltöttek derekasan. S így csöbörből verbe estek, ami annyit tesz, hogy „nesze semmi fogd meg jól”! Most már csakugyan ott vannak az utcabeli lakosok, hogy akkor érzik magukat jól, ha haza vagy elmenet alkalmával nyakukat ki nem törik. De nem is csoda, mert a szegény „Petőfi” utcában éjjelenként csak akkor van egy kis világosság, mikor a jötevő hold megkönyörül rajta, ha ez is elhagyja, a városi tanács világításától nordkoppni e sötétség, hol vagy magát üti agyon a boldogtalan halandó, vagy más által üttetik le. Fölötte kívánatos volna, ha a városi tanács több súlyt fektetne rá, hogy szegény Petőfi ne maradna sokáig eldugva a sötétségben és letaposva a sárba; elég volt neki a sok megpróbáltatás. — Hiszük, hogy a városi tanács ígérete nem pusztá hang, mely a kedélyek csillapítására ugyan pillanatra hat, de kivétel nélkül az elégedetlenség Hydra fejét legyőzni nem fogja soha! Szegény Petőfi, ha felámadnál s utad erre vezetne, megtagadná a nevedet s viszontagságos utnak keresztelnéd el Petőfi utca helyett.

A Petőfi utcai lakosai nevében:

Bárfay Károly.

Amerikai áruház, Miskolcz

Városház-tér 1., Breuer-palota.

Rőfös, rövid
és divatáru,
vászon- és
fehérműk
legolcsóbb
bevásárlási
forrása.

Vidéki
megrendelés
a legnagyobb
figyelemmel
pontosan és
gyorsan
eszközöltetik

Felhívás.

A diósgyőri 1900. évi függelék adó fő-könyv hivatalunkhoz áttétetvén, felhivatnak az érdekelt Miskolczon lakó diósgyőri adózók, hogy a terhőkre kimutatott adótartozásokat, 8 napon belül alulírott hivatalnál annyival is inkább fizessék be, mivel ezen határidő letelte után ellenők az 1883. évi XXV. t. cz.-ben körülírt végrehajtási eljárást fog alkalmazásba vétetni.

Kelt Miskolczon, 1900. évi október hó 17-én.

Miskolcz város adópénztári hivatala.

Értesítés.

Miskolcz város közönsége értesítettik, hogy a város házi pénztárának, 1901. évre összeállított költség és fedezet előirányzata a pénzügyi szakbizottság jegyzőkönyvével és a tanács végzésével együtt folyó év október hó 18-ától november hó 2-ik napjáig bezárólag a városi főpénztári hivatal helyiségében 15 napi közszemlére kitétettek, mely idő alatt észrevételeit mindenki megteheti.

Kelt Miskolczon, 1900. évi október hó 16 án.

Soltész, polgármester.

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE

Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Korona	
1	Jutalom 600000
1	nyer. á 400000
1	" " 200000
2	" " 100000
1	" " 90000
1	" " 80000
1	" " 70000
2	" " 60000
1	" " 40000
5	" " 30000
1	" " 25000
7	" " 20000
3	" " 15000
31	" " 10000
67	" " 5000
3	" " 3000
432	" " 2000
763	" " 1000
1238	" " 500
90	" " 300
31700	" " 200
3900	" " 170
4900	" " 130
50	" " 100
3900	" " 80
2900	" " 40

50,000 nyer. és jut. összegben 13.160,000

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró magy. kir. szab. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100.000 sorsjegyre 50.000

pénznyeremény jut, tehát az oldalt álló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménnyel huzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ilyen nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk. Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tízenhárom millió 160.000 korona lesz kihuzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az első osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis korona 1.50
 egy negyed (1/4) " 1.50 " " 3.—
 egy fél (1/2) " 3.— " " 6.—
 egy egész (1/1) " 6.— " " 12.—

ntánvét mellett vagy az összeg előzetes bekládése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. október 28-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS TSA

BANKHÁZ

BUDAPEST, V. Váci-körut 4/a

Fiókbankházak: IV., Muzem-körut 11, VI., Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Rendelőlevél, levágandó!

TÖRÖK A. és Tsa főelárusítók Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget.....korona összegben ntánvételezni kérem — postautalvánnyal küldöm. (A nem tetsző törölendő.)

Pontos cím

Üzlet nagyobbitás!

Bátorkodom a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy áruházzam

női- és gyermek Confectio

osztályát lényegesen **megnagyobbitva**, ujonnan berendeztem oly mértékben, hogy a legkényelmesebb igényeknek is megfelelhettek.

Ujdonságok érkeztek **Jaquet, Paletot- és gyermek-köpenyekben**. Óriási választék **Carakul, Sealskin, posztó és Doubl gallérok, karmantyúk, sapkák, collierek** és teljes garnitúrák az összes szőrme-fajokban.

Ugyszintén dus választék **Blousok, Jouponok, selyem- és csipke Echarpok, francia fűzők, Jäger alsó ruhák, fehérneműk, posztó- és gummi cipők, ruhadiszek** és minden divat- és rövidáru cikkek. Előzékeny és szolid kiszolgálás. Rendkívül **jutányos** áruk.

A t. vevőközönség további szives támogatását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

1-10

Seiner Sándor.

Magyar gyártmányu esőernyők!

Eladó.

A csabai téglagyár közvetlen közelében egy 4 holdas és egy 1 holdas teljesen ujonnan berendezett és már

termő szőlők

azonnal eladók.

Czim a kiadóhivatalban.

Telefon. Telefon.

Hirdetmény.

Az általánosan megdrágult szenek ellenében azon helyzetben vagyok, hogy a régi olesó árak mellett szolgálhatom **uj bányáink** valóban jó termékeit.

Egy métermázsa darabos szobafűtési szén 1 kor.
 Házhoz szállítás métermázsként . . 16 fill.
 Szobafűtési darabos szén 1 waggon 10 mm. 72 kor.
 Szállítási díj: Kazinczról Miskolcra . . 16 kor.

Kiválóan figyelembe ajánlom, hogy raktárunk a gömöri pályaudvaron **a sorban a második** s uj-kazinczi szén csak ott kapható.

Emödi József,

a kazinczi köszénbánya rt. képviselője.

Levelező-lapon és telefonon is rendelhető.

Kitüntetve 1896. Országos kiállítás
1897. Kisbéri nemzetközi vetőgépverseney
Lóval nemzetközi vetőgépverseney

1898. Hódmezővásárhelyi vetőgépverseney
Marosvásárhelyi vetőgépverseney
1899. Szegedi mezőgazdasági kiállítás
milleniumi nagy érem és arany érdemkereszt

első díj: állami aranyérem
első díj: nagy üzemre aranyérem
első díj: aranyérem
első díj: aranyérem legnagyobb kit.

WEISER J. C. gazdasági gépgyára Nagy Kanizsán.

Ajánlja Magyarország legújabb és legjobb vetőgépét,
szabad, kiváltható kapacitásokkal ellátott sík- és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas

ZALA DRILL

orvetőgépét, továbbá szab. „Perfekta” olcsó és igen jó, könnyű vetőgépét, legjobb szerkezetű Sack-rendszerű aczélekeit, boronáit, járgányait, szénagyűjtőit, rostáit, és darálóit, kukorica-morzsolóit, szeeska- és répavágóit

„Planet jr.” rsz. kézi-toló répakapa és töltőgép, ára 20 korona.

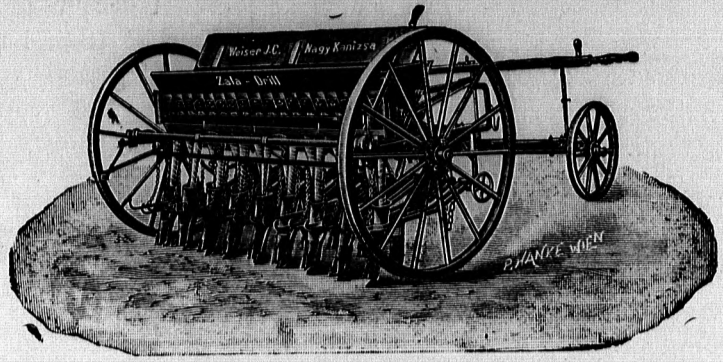
Képviselő és raktár Miskolcson

RÉVÉSZ és Társa cégénél

Zsolczi kapu 13. sz.

10-10

➔ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ➔

Mütrágya, gépolaj, gépszir, gépszij, kocsikenőcs, zsák, ponyva és mindennemű gazdasági és műszaki cikkek legjobb minőségben és legjutányosabb árban.

DUNKY FIVÉREK

cs. és kir. udvari fényképészek

Miskolcz, Városház-tér 5. szám a.

Kitüntetve:
londoni,
párisi,
bécsi,
budapesti
és más kiállításokon arany-
érmekkel és
éremkeresz-
tekkel

Felső-magyarország legmodernebb fényképészeti műterme.

Kölozsvári műtermünk Erdély legnagyobb és legtekintélyesebb műterme.

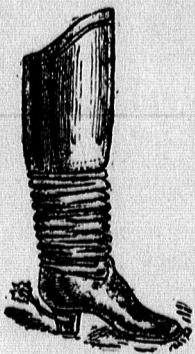
19*

Egészen ujonnan emelt épület kizárólag fényképészeti czélokra.

Felvételek rossz idő esetén is egész napon át eszközölhetők.

Elvállalnak fényképészeti munkálatokat a legkisebb alaktól egész életnagyságig.

Nagyításokat bármely kis képről elvállalunk minden nagyságban, tiszta, élhető kivitelben, elegáns kiállítással.

GROSZMAN LIPÓT

az „Arany csizmához” címzett

magyar gyártmányu, — karlsbadi és saját készítményü

CZÍPŐRAKTÁRÁBA

Miskolcson, Széchenyi-utca 123. sz. a.

(Garai J. ur divatárú-üzlete mellett)

az őszi és téli idényre

megérkeztek és rendkívül nagy választékban kaphatók férfi, valamint hunya és baga-csizmák.

Előkelő összeköttetésimmél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű árúkat bámulatos olcsó árban árusíthatom.

Általánosan ismert szoliditásomnál fogva egész bizalommal kérem a n. é. közönség szíves pártfogását és maradok

Chebraux és sárga-czipő kenőcsök a legjobb minőségben és legolcsóbb árban.

teljes tisztelettel
GROSZMAN LIPÓT.

Gummi sárczipők (Galuschen) nagyon olcsó árban.

A Zöldfa-utca 29. számú házban

egy külön álló lakás,

mely három szép szoba, előszoba, konyha, pincze és padlásból áll,

azonnal kiadó!

Rövebben

a „Kazai” biztosító társaság főügynökségénél,

Széchenyi-u. Rácz-féle ház I. emelet.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.

A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.

M.K.ECYETEM
VEGYTANI INTÉZETE:

A KRISTÁLY
SZT. LUKÁCSFÜRDŐI
HEGYIFORRÁS
IGENTISZTA
BICARBONAT
ÁSVÁNYVIZ
KAPHATÓ:
FÜSZERKERESKEDÉSEKBEN
VENDÉGLÖKBEN
ÉS MINDEM VASUTI
ÉTKEZŐ KOCSIBAN.

Miskolcson:

Nagy Miklós, Berzy László, Gubás Ferencz, Hesz Jenő
Lovich Barna, Szlavkovszky Károly, Weidlich Pál és
Nagy Lajos kereskedésében. 13*